

OLGA VAN DE VEER OVER BIOMASSA ALS BOUWSTOF

“Groen ofwel biomassa dat vrijkomt bij het beheer van infra (o.a. bij bermonderhoud) is opgewaardeerd. Het is niet langer een afvalstof maar een grondstof voor nieuwe producten. Dat maakt groen tot één van puzzelstukjes in het duurzaam en circulair terreinbeheer.” Dat zegt Olga van de Veer, InfranatuurAdvies in Ede en lid van de Groenketen van BouwCirculair.

‘Groen is niet langer afval maar grondstof’

“Groen is een puzzelstukje geworden dat moet passen in het grotere geheel”

Olga van de Veer, InfranatuurAdvies. Vanuit InfranatuurAdvies is Olga supporter van het Deltaplan Biodiversiteitsherstel, licentiehouder bij het Norminstituut Bomen, aangesloten bij de Groenketen van BouwCirculair en lid van de technische commissie Kleurkeur.

De opwaardering van groen heeft volgens Van de Veer gevolgen voor groenbeheer en -beleid. “Groen is een puzzelstukje geworden dat moet passen in het grotere geheel. Om één complete puzzel te maken, is het van belang dat beheer- en beleidsdoelstellingen op elkaar worden afgestemd. Bekijk de groenopgave vanuit meerdere invalshoeken en beperk je niet tot je eigen puzzelstukje.”

Beleid
Van de Veer over de noodzaak om verder te kijken dan je eigen domein: “Het ‘oogsten’ van biomassa kan ten koste gaan van de grote waarde die het groen heeft voor de biodiversiteit. Kies daarom voor een gefaseerde aanpak. Niet alles in één keer maaien of snoeien. Door het onderhoud te faseren is er altijd wel ergens een aantrekkelijke verblijfplaats voor insecten, vogels en andere dieren, met voldoende voedsel in de buurt. Bedenk ook dat maaien en afvoeren de bodem verschaalt, wat kruidengroei bevordert. Het gevolg is wel dat de hoeveelheid biomassa daardoor afneemt. Dit moet je goed in beleid- en beheerafspraken vastleggen.”

Biodiversiteit
Afstemmen is ook nodig als het gaat om de kwaliteit van de beoogde reststromen. “Biodiversiteit is belangrijk bijvoorbeeld met het oog op weerbaarheid tegen plagen en klimaatveranderingen. Een gevarieerde beplanting maakt de leef-omgeving erosiebestendig en bestand tegen extreme hitte en droogte. Ook bied je een scala van dieren voedsel en een aantrekkelijke huisvesting. Om tegemoet te komen aan al die functies is de vrijkomende biomassa niet altijd uniform van samenstelling. Voor uniforme, het hele jaar beschikbare biomassa is het

daarom beter om naar reststromen uit de land- en tuinbouw te kijken. Dat vraagt om afstemming met het bedrijfsleven in de omgeving.”

Kwaliteit maaisel
Ook als het gaat om maaien van de berm is afstemming cruciaal. “In het maaisel van bermen zit vaak zwerfafval en andere rotzooi. Door dit afval van tevoren te verwijderen blijft een hogere kwaliteit biomassa over en je hebt tegelijk minder vervuiling van de buitenruimte. In ecologisch bermbeheer wordt daarom niet geklepeld. Dit heeft als voordeel dat ook zwerfafval niet in duizenden stukjes wordt geslagen. Afval kan zo beter worden verwijderd, insecten worden gespaard en je hebt biomassa met lange vezels. Dat laatste is soms ook een nadeel, het kan betekenen dat de vrijkomende biomassa later moet worden ‘verkleind’. Dat hangt natuurlijk af van wat de afnemer wil. Stem daarom met de afnemer van de biomassa van te voren af wat de gewenste kwaliteitseisen zijn, en bedenk of die kwaliteit geleverd kan worden zonder afbreuk te doen aan de andere doelstellingen die je hebt met betrekking tot het groenbeheer.”

Stimulans
Eenmaal geoogst is biomassa op tal van manieren te verwerken. “Er zijn verschil-

lende producten te koop, gemaakt van bermgras of andere biomassa zoals snoeihout. De productenrange breidt zich gestaag uit, van papier tot (weg-)meubilair, en er komt steeds meer. Maar biomassa is ook goed toe te passen als bodemverbeteraar.” Van de Veer verwacht dat het aandeel biobased producten in de (lokale) economie snel toe zal nemen. “Van belang is wel dat opdrachtgevers ‘bewust’ gaan inkopen. Wijs ze daarom op de meerwaarde van biobased producten. Ze kunnen de lokale economie ondersteunen door

de biomassa lokaal te laten verwerken (en verlagen daarmee meteen de CO₂-footprint van het transport). Als vrijgekomen biomassa een waarde als grondstof krijgt, kunnen de kosten van ecologisch groenbeheer dalen. Terwijl groen ook mee helpt op andere beleidsterreinen, zoals gezondheid, biodiversiteit en klimaatadaptatie (o.a. waterberging, verkoeling).”

infranatuuradvies.nl

Straat in Trans Arnhem. Wat eerst verhard was, is nu beplant. Water zakt meer de bodem in (ook met klinkers in plaats van asfalt) en de beplanting en bomen gaan hitte tegen. Zeker zodra de bomen groter zijn.

Groenketen BouwCirculair

Eind 2020 startte BouwCirculair de Groenketen met als doel om klimaat- en circulaire doelstellingen aan te jagen door samenwerking in de keten. Een brede groep partners heeft zich inmiddels bij de keten aangesloten, van opdrachtgevers tot aannemers en grote groenverwerkers. Een van de taken van de Groenketen is de ontwikkeling van productbladen voor maai- en snoeiwerk, met eisen voor de uitvoering, het in te zetten materieel en transport, en het verwerken van vrijkomend groen. Om innovatie te stimuleren en proeftuinen te starten organiseert de Groenketen online en straks weer fysieke bijeenkomsten. Het met elkaar delen van inspirerende voorbeeldprojecten, ervaringen uitwisselen over contracten en (innovatieve)producten, en het signaleren ontwikkelingen zijn vaste agendapunten.

bouwcirculair.nl/groenketen